

CENA PRENUMERATY:

Lodz miesięcznie mk. 40,— kwartalnie mk. 120,—, dla robotników miesięcznie mk. 32,—
Za odosłanie do domu dopłaca się miesięcznie mk. 5,—
Na prowincji miesięcznie mk. 45,—, kwartalnie mk. 135,—
Za granicą miesięcznie marek 60,—

Numer pojedynczy:
2 marki.

Redaktor przyjmuje interesantów od godziny 3. do 4 popołudniu.

sekretariat otwarty od godziny 3 do 4 i od godziny 6 do 7 wiecz.

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Biuro kierownik administracji przyjmuje od godziny 3 do 6 popołudniu.

KURJER ŁÓDZKI

ROK DWUDZIESTY PIERWSZY.

Numer pojedynczy 2 marki

CENY OGŁOSZENI:

Miejscowe.

Zwyczajnej mk. 2.50 za wiersz petitoryjny jednołamowy (str. 7 lamów).
Drobnej 40 fen. za wyraz, najmniejsz mk. 4.— Dla poszukujących pracy 30 fen. za wyraz. ~~Nadane~~ przed tekstem mk. 7.— w tekście mk. 8.— po tekście mk. 4.— za wiersz petitoryjny jednołamowy (str. 5 lamów).
Nekrologii mk. 2.50 za wiersz petitoryjny (strona 5 lamów). Komunikaty mk. 3.50 za wiersz.

Zamiejscowe.

Zwyczajnej mk. 3.—, drobnej 56 fen. ~~nadesłane~~ przed tekstem mk. 8.— w tekście mk. 10.— za tekstem mk. 6.—
Nekrologii mk. 4.—

Zagraniczne.

100% drożej od zamiejscowych. Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar administracji nie odpowiada.

Redakcja i administracja Zachodnia 37, skrzynka pocztowa 132. Telefon 229. Filja administracji Piotrkowska 123.

Na zasadzie uchwał zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej, **wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie.**

Teatr Polski

Dzielnia 18.
Pod Dyrekcją Al. Zelwerowicza

Poniedziałek 30 VIII po cenach zwyczaj.

„Wyzwolenie”
po raz 3 dramat narodowy w 3 akt.
St. Wyspiańskiego

Wtorek 31 VIII po cenach zwyczaj.

Pan Jowialski
po raz 3 kom. w 4 akt. Al. hr. Fredry

Środa 1 września po cenach zwyczaj.

Pan Jowialski
po raz czwarty
Komedja w 4 akt. Al. hr. Fredry.

Restauracja przy Hotelu Manteuffla Zachodnia 45

Codziennie **OBIADY** od godziny 12 — 4-ej po 22 m.
wykwintne **Kolacja a la carte**

Państwowa Szkoła Włókiennicza

w Łodzi, Pańska nr. 115.
z wydziałami: przedzielniczym, tkackim, farbiarsko-wykończalnictwem i mechanicznym.

Egzaminy dla nowowstępujących rozpoczną się 2 września o godz. 9 rano, lekcje 11 września.

Wpis roczny marek 500.

Zapisy przyjmuje kancelarja szkoły oddzielnie od 10 do 12 w południe

cili kobiety i dziewczęta a nawet nieletnie dzieci. Ofiary swej dzikości niejednokrotnie mordowali wśród wyrafinowanych tortur. Starców nawet i chore kobiety bili. Ohydnie postępowali z duchowieństwem. Na księżkach wymuszali oddawanie dobytku wkładaniem im rewolwerów i sztyletów do ust.

Z powiatu zabrali ogółem około 50 proc. koni tak, że podcięli zupełnie rolnictwo. W polu jest jeszcze dużo plonów nie zebranych z powodu najeżdżu i działań wojennych.

Robot jesiennych nie można podjąć bo brak koni i wozów. Wedle pobieżnego zestawienia bolszewicy zabrali w powiecie plockim około 4 tysiące koni, około tysiąca sztuk bydła, tysiąca sztuk trzody chlewnej, około 1500 wozów, prawie 3 tysiące kompletów uprzęży około 10 tysięcy centnarów metrycznych zboża. W samym Plocku w którym silnie znać ślady zaciętych walk ulicznych jakie się tam przez 21 godzin toczyły na ulicach stoja jeszcze barykady. (Bolszewicy byli zaledwie dobie). Zająli dzielnicę najuboższą zrabowali ludność nawet najbiedniejszą doszczętnie. Jedną sanitariuszkę zrabowali, druga dogorywała w szpitalu. 16 rannych żołnierzy wywieźli ze szpitala i w bestialski sposób dobili. Nasi żołnierze aczkolwiek liczebnie słabsi bili niesłychanie dzielnie i ostatecznie bolszewików odparli. Straty nasze jednak były stosunkowo duże. Poległo około 200 żołnierzy oraz kilkanaście osób cywilnych, gdyż ludność miasta brała w obronie bardzo żywy udział.

Ludność żydowska stanowiąca w Plocku około 30 proc. ogółu zachowywała się wobec naszych żołnierzy wrogo i otwarcie sympatyzowała z bolszewikami. Stwierdzono, że żydzi oblewali naszych żołnierzy wrzącą wodą. Złapano 4 żydów na gorącym uczynku porozumiewania się z bolszewikami za pomocą podziemnego telefonu. Podrzbina Szpire przyłapano na gorą-

cym uczynku, gdy z balkonu dawał znaki bolszewikom kierując ich ruchem przeciw polskiemu żołnierzom. Ludność wiejska zachowała się wobec bolszewików wrogo trwając wiernie przy państwie. Była też przez nich tępiona i grabiona. Natomiast służba folwarczna przeważnie sympatyzowała z bolszewikami.

Prezydent Witos i minister Skulski wydali zarządzenia aby gwałty bolszewickie komisijnie zebrać i ustalić dla przedłożenia ich zagranicy. Oraz polecił sporządzić dokładny wykaz szkód wyrządzonych najeżdżem. Przyrzekli zarządzić co potrzeba by ludności dostarczyć jaknajrychlejsi koni i wozów jako też by wojsko zaprzestało rekwizycji koni i środków żywności w powiecie. W sprawie gwałtów bolszewickich odbył minister Skulski osobną konferencję z dzielnym obrońcą Plocka majorem Moscińskim oraz lekarzem dr. Węczykowskim. Następnie prezydent ministrów przyjął prezydenta miasta Plocka, który mu przedstawił postulaty miasta. Delegacja włościan prosiła o dostarczenie ludności wojskowych koni bez których nie można przystąpić do robót jesiennych. Domagała się zakazu rekwizycji i żali się za nadużycia przy rekwizycjach. Stwierdzono że w powiecie plockim ustawa po zagospodarowaniu odlogów nie weszła w życie. W czasie przejazdu prezydenta ministrów przez powiat prezydent ministrów przekonał się, że tysiące morgów urodzajnej ziemi leży porośnięte ostem. Prezydent ministrów i minister Skulski zwiedzili zniszczoną część miasta w których toczyły się boje, a następnie katedrę poczem gorąco żegnani odiechali do Sierpca.

Uspokojenie na Górnym Śląsku.

Wspólna odezwa do ludności.

Bytom, 28 sierpnia (PAT).— Na konferencji przedstawicieli polskiego i niemieckiego komitetu plebiscytowego oraz reprezentantów organizacji politycznych i zawodowych obu narodowości w dniu 27 b. m. uchwalono wydać do ludności gornośląskiej wspólną odezwę, w językach polskim i niemieckim podpisaną przez reprezentantów organizacji politycz-

nych i robotniczych obu stron w Opolu, treść jej jest następująca: Dosyć grozy i rozlewu krwi. Przedstawiciele sfałszowanych i polskich zbliżyli się do siebie aby ludność naszej przywrócić pokój, i niezamąconą możliwość pracy. Wszyscy pragniemy przywrócenia prawnych stosunków. Nie przesadzając istniejących praw znaleźliśmy na wspólnych naradach drogę do porozumienia.

List p. Głabińskiego do Rad Ministrów.

Warszawa, 29 sierpnia (PAT).— Prezydium Rady ministrów nadsyła nam następujący komunikat:

W liście pana posła Głabińskiego do pana marszałka Sejmu ustawodawczego z dnia 28 sierpnia 1920 r. znajduje się zdanie: „W Radzie ministrów pojawił się wniosek o zawarcie sojuszu z Niemcami, sprzeczny zasadniczymi podstawami polityki sojuszniczej.”

Prezydium Rady ministrów stwierdza, że w Radzie Ministrów nie pojawił się żaden wniosek o zawarciu sojuszu z Niemcami, że zatem twierdzenie powyższe nie odpowiada prawdzie. Wszelkie konkluzje na ten temat pana Głabińskiego są bezpodstawne.

Wiceprezydent ministrów: Daszyński.

Bolszewicy w Prusach wschodnich.

Bytom, 28 sierpnia. (PAT). Z Berlina donoszą: Do Prus wschodnich wysłał rząd niemiecki drogą morską dwa bataljony, a przez Pomorze polskie jeden bataljon wojsk dla wzmocnienia straży granicznej i należytego rozbrojenia wojsk bolszewickich.

Z Prus wschodnich nadchodzi do Berlina alarmujące wiadomości o zachowaniu się bolszewików, którzy gwałtem zabierają ludności żywność i dopuszczają się rabunków bydła, odzieży i kosztowności. Interwencyjni bolszewicy mają być przewiezieni drogą morską do Niemiec. Część bolszewików przedostała się podobno przez Prusy wschodnie na tereny litewskie w celu udania się do Rosji.

Popierajcie handel polski.

Jadąc tramwajem z Rudy do Łodzi

w niedzielę dnia 29 sierpnia o godzinie 3-ej po południu **ZGUBIŁEM w wagonie portfel, zawierający 3100 marek gotówki, paszport polski wydany w Łodzi na imię Władysława Rymkiewicza i inne dowody Łaskawego znalazcę proszę o zatrzymanie gotówki a wszelkie papiery z portfelem o odesłanie do „Kurjera Łódzkiego” Zachodnia 37.**

Echa inwazji bolszewickiej na Plock

(Z pobytu premiera i min. spr. wewn. w Plocku).

Plock, 29 sierpnia (PAT).— W sobotę 28 b. m. przybyli do naszego miasta prezydent ministrów pan Wincenty Witos oraz minister spraw wewnętrznych p. Leopold Skulski. Przed gmachem starostwa powitali ich przedstawiciele władz miejscowych oraz postowie ziemi plockiej.

Po przedstawieniu przez starostę ciała urzędniczego rozpoczęły się posłuchania. Prezydent ministrów Witos i minister Skulski przyjęli na wspólne posłuchanie prezydenta miasta Plocka rektora seminarjum duchownego przedstawicieli Związku ziemian dyrektora Ogniska kulturalnego oraz postów ziemi plockiej. Delegacja ta przedstawiła gospodarke bolszewicką w powiecie i samym Plocku oraz stan zniszczenia ziemi plockiej i miasta.

Z relacji ich jako też z relacji przyjętych później na osobnym posłuchaniu przedstawicieli włościan uzyskali ministrowie dokładny obraz cierpienia jakie przeszła ludność w tej połaci polskiej i ogromnych zniszczeń dokonanych przez najeżdżców. Bolszewicy wedle tych relacji gospodarowali w powiecie przez 10 dni.

Na ziemię plocką zwała się silna armja bolszewicka licząca kilka tysięcy piechoty i 2 tysiące konnicy złożonej z najdzińszych kozaków i Węgrów. Bolszewicy żołnierze mieli 4 hasła któremi się kierowali w swej gospodarce. — Domagali się wszędzie złota, pieniędzy, wódki i dziewcząt. Ponadto rabowali bezwzględnie konie, zboże, ubrania białe i buty. Dopuszczali się wszędzie okrucieństw, gwał-

Akcja wojsk polskich.

Warszawa, 29 sierpnia. (PAT.). Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich z dnia 28 b. m.:

Wojska nasze oczyszczając przedpole linii Grajewo, Osowiec, Białystok, Brześć zajęły oddziałami Sokółkę, Łozinkę, Orzeszkowo, Czachy, Podborze i Werchowice.

Wzdłuż Bugu lokalne walki dla nas pomyślne. Odzyskaliśmy tu Horodło i Matcze.

Armia konna Budiennego mimo oporu naszych oddziałów posuwa się zwolna w tierunku na Zamość.

Walki we wschodniej Małopolsce mają dla nas przebieg pomyślny. Zajęliśmy szereg miejscowości.

Naczelne dowództwo, sztab generalny.

Rewolta wśród wojsk sowieckich.

BYTOM, 28 sierpnia (PAT).—Pisma niemieckie donoszą z Hel-singforsu o wielkich buntach w tych armiach bolszewickich, które poniosły klęskę w Polsce. Podobno armję tę przesuwają rząd rosyjski na front południowy.

Czy iść dalej, czy też zatrzymać się?

Paryż, 29 sierpnia (PAT).—Havas. Opublikowanie odpowiedzi polskiej zostało tymczasem odłożone w oczekiwaniu dalszej korespondencji z rządem polskim. W dyskusji dyplomatycznej będzie prawdopodobnie rozstrzygnięte pytanie czy wojska polskie mają się zatrzymać na linii wyznaczonej przez Radę Najwyższą czy też ścigać bolszewików po za tę linię.

Paryż, 29 sierpnia (PAT).—Havas. Weygand, któremu ludność Paryża zgotowała nieopisanie entuzjastyczne przyjęcie oświadczył przedstawicielowi „Journal” na podstawie tego, co widział oraz co

opowiadali oficerowie i żołnierze bolszewicy, że armia czerwona powstała z przymusowego poboru.

Znaczna część walczy z powodu obawy lub uniknięcia głodu. Dziennik dodaje, że gen. Weygand uważa w dalszym ciągu armję bolszewicką za niebezpieczną wobec tego, że sowieci rozporządzają niewyczerpaną ilością ludzi. Gen. Weygand stwierdza, że radził Polakom, aby wybudowali sobie mocną pozycję po za granicą przyznaną traktatem wersalskim. Zdaniem jednego z oficerów należących do otoczenia generała plan gen. Weygand. Weyganda dotyczący przyszły planu operacji wojsk polskich uzyskał zupełną zgodę rządu francuskiego i angielskiego. Lord Abernon przypuszcza, że wobec ogromnych

strat w ludziach, materale i artylerji nie jest możliwym, aby bolszewicy mogli ponownie zorganizować ofensywę przed zimą. Gen. Weygand, Juserand i Abernon wyrażali się o zaletach wojska polskiego z najwyższym uznaniem. Rano minister wojny konferował z gen. Weygandem.

Z miasta i okolic.

Odpust u św. Stanisława Kostki.

c) Wczoraj w parafji św. Stanisława Kostki odbył się odpust ku czci Najśw. Panny Częstochowskiej. Uroczystą sumę celebrował ks. dr. Krawczyk w asyście

kleryków-żołnierzy. Na chórze śpiewał chór sumowy pod dyr. Ulasa i z towarzyszeniem doskonale zgranej orkiestry kadry kolejowej.

Słowo Boże wygłosił proboszcz miejscowy, dziekan łódzki, ks. prał. Tymlenteki. Nabożeństwo odbyło się z wystawieniem Najśw. Sakramentu i zakończone zostało odegraniem na chórze hymnu narodowego oraz odśpiewaniem przez lud Roty — Konopnickiej z towarzyszeniem organu.

Świątynia, wspaniale oświetlona i przybrana zielenią i kwiatami, a wypełniona po brzegi modlącymi się, robiła podniosłe i imponujące wrażenie.

Na nabożeństwie był dowódca Gen. Okręgu, gen. Olszewski z oficerami. Proce-sja ze względu na mnóstwo ludu — odbyła się nazewnątrz świątyni przez ulicę.

Osobiste. c) Dotychczasowy patron łódzkich robotników chrześcijańskich, ks. dr. Krawczyk, wkrótce opuszcza Łódź wskutek zamianowania na stanowisko sekretarza Konsystorza Generalnego Warszawskiego, opróżnione po poległym na polu chwały bohaterze ks. Skorupce.

Niezależnie od powyższego ks. dr. Krawczyk obejmie również w Warszawie kapelanję Ogniska Rodziny Panny Marji.

Wyjazd do Niemiec wstrzymany.

„Kurier Poznański” donosi: Ze strony urzędowej informują, iż wszelkie pozwolenia na wyjazd do Niemiec i powrót zostały całkowicie wstrzymane. Żadne wyjątki pod tym względem nie będą czynione. Wydawane będą jedynie pozwolenia na stały wyjazd do Niemiec bez prawa powrotu.

Wyofowanie jedno- i dwukolorówek austriackich.

Wiedeńska „Staatskores-

pondenz” komunikuje, że z dniem 1 września jedno- i dwukolorowe banknoty niestemplowane trażą w Austrii moc obiegową. Kasy państwowe będą je przyjmować jeszcze do 15 września.

Teatr, muzyka i sztuka

Teatr Polski.

Dzielnia 18.

„Wyzwolenie” — wspaniały dramat narodowy St. Wyspiańskiego pełen najsłodszych i najwzlotniejszych aktualności społecznych dany będzie w bieżącym tygodniu dwukrotnie po cenach zwyczajnych w poniedziałek dnia 30 b. m. i w czwartek dnia 2 września. We wtorek i w środę ze sceny teatru miejskiego zabłyśnie pogodnie słońce rodzimego humoru, którym przepolony jest „Pan Jowialski” Al. Fredry.

W piątek 3 września premiera trzyaktowej krotkowili żołnierskiej W. Bogusławskiego „Opieka wojskowa” pod reżyserją Z. Noskowskiego w wykonaniu pań: Rodowiczowej, Jarkowskiej oraz panów: Leszczyca, Noskowskiego, Nowakowskiego, Wybrańskiego, Durzyńskiego i Pilańskiego.

Polska Pożyczka Dolarowa.

Akcja zapisów na Polską Pożyczkę Dolarową w Ameryce prawdopodobnie będzie zakończona ostatecznie 1 (trzeciego) października. Jeszcze pora dla tych wszystkich, którzy mają przyjaciół i krewnych w Ameryce na spełnienie obowiązku patriotycznego i napisanie do Stanów Zjednoczonych zachęcając krewnych i przyjaciół do podpisania pierwszej polskiej pożyczki z gwarantowaną przez rząd amerykański. Wszakże wobec czasu koniecznego dla dojścia listów żadne w tem zwłoki być nie winno. Działajmy więc pośpiesznie gdyż każdy dolar zyskany dla Państwa przyczyni się do odbudowy Ojczyzny i do ustalenia naszej waluty

Dyrekcja 8-kl. Wyższej Szkoły Realnej z Wydziałem Handlowym Zgromadzenia Kupców m. Łodzi

podaje do wiadomości, że w dniu 31 sierpnia rozpoczynają się zajęcia Szkolne.

W dniu tym stawić się mają o godzinie 2-jej po południu uczniowie klas: podwstępnej, I, IV-A, IV-B, V-A, V-B do gmachu gimnazjum P. P. Z. Pętkowskiej i W. Macińskiej przy ul. Wólczańskiej 55, uczniowie zaś klas: wstępnej wyższej, II-A, II-B, III-A, III-B i VI-jej do gmachu gimnazjum państwowego im. Kopernika przy ul. Nowo-Cegielnianej 9.

ZALOŻONE W ROKU 1905

Kursy Buchalteryjne J. Mantinbanda

w Łodzi, Przejazd 12

Wykłady rozpoczynają się 1-go września r. b. o godz 7-ej wieczorem podk. następującego programu:

Buchalterja (pojedyncza, podwójna i amerykańska), arytmetyka handlowa, korespondencja polska, rosyjska i niemiecka, prawo handlowe, ekonomia polityczna, stenografia polska i niemiecka, kaligrafja (pismo zwyczajne gotyk i ronde), pisanie na maszynie na różnych systemach z wytłomaczeniem konstrukcji.

Zapisy przyjmuje kancelarja kursów codziennie od 10—12 i od 4—8 wiecz.

Dyrektor Kursów J. Mantinbanda.

Poznaj siebie, poznaj innych.

Przyślijcie charakter pisma swój lub zainteresowanej osobie zakomunikujecie, rok, miesiąc, urodzenia, z list osób składa się najbliższa rodzina, na tych danych otrzymanie od uznanego **Psycho- Grafologa Szyllera Szkolnika** (autor prac naukowych) listem poleconym naukową szeregową analizę charakteru, określenie ważniejszych zdarzeń życiowych. Odpowiedzi naszczególnie zadane pytania. Cenne wskazówki i rady. Praca naukowa p. Szyllera-Szkolnika zaszczycona mnóstwem odezw i podziękowań w pożytecznych pismach krajowych i zagranicznych. Analizę wysyła się po otrzymaniu mk. 30. Adres **Warszawa, „Psycho-Grafolog Szyller-Szkolnik Piętna 25-1”.**

Ofioszenia drobne

Ubrania.

Frensze wojenne od 750 do 500 mk., sukienne na zamówienie. Ubrania męskie od 1430 i wyżej, izlecinne od 200 palta chłopięce i panięskie od 425, obuwie, kurtki, spodnie, kosańce, kalesony, spodniczki damskie, towary toaletowe, najtańszej polska chrześcijańska składnica towarów pod firmą: **Jarmark Łódzki, Piotrkowska 44** pierwsze piętro. UWAGA: ubrania na zamówienie wykonują się z dobrych materiałów i po najnowszym kroju.

Kto chce sprzedać, kupić dom, wille, majątek ziemski, interes handlowy i t. p. niech się zgłosi do Domu Handlowego Taszycki, Piotrkowska 90. Rejestracja bezpłatnie!

Zagubione dokumenty

Aron Nutkiewicz zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi.

Ejjasz Zelnchowski o 30 sierpnia 30 zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi oraz kartę rejestracyjną wydaną w Łodzi.

Ignacy Blaszczyński zgubił paszport rosyjski wydany z gm. Łucmierz

Jakób Lewin, Klińskie-go 5, zgubił kartę rejestracyjną, wydaną w Łodzi.

Israelowi Goldstein, ul. Gubernatorska 21, skradłono 5 weksli na obano po 500 rb. każdy wystawione przez Ejjasza Weisberga, żyro Berol Weisberg, 1 weksel na blano na 75 rb. z podpisem Ejjasza Weisberga oraz kwit na 3000 rb. z podpisem Ejjasza Weisberga. Weksle oraz kwit są ważne.

Józef Trojanowski zgubił dowód osobisty wydany z Kulska.

Liber Glatner zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi.

Marianna Brzezowska zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi.

Majer Wyszpan zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi.

Majer Brandes zgubił paszport niemiecki wydany w Brzezinau.

Marianna Sobczak zgubiła paszport rosyjski wydany z Bielaw.

Wolfgang Frenschel zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi.

Józefowi Drymer skradziono paszport niemiecki wydany w Łodzi.

Kacmilu Mojsze najmao zgubił paszport polski wydany w Łodzi.

Rachela Korn zgubiła tymczasowy dowód osobisty wydany w Łodzi.

Wojciecha Lewalowsa zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi.

Wolfgang Najman zgubił kartę rejestracyjną rosnit 1894 ul. Średnia 3.

Wiktor Brua zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi.

Kupuję Brylanty

stare złoto, srebro, diamenty, perły, stare zęby oraz garde robę. Piace najczystsze ceny. Proszę się przekażać 7 Konstantynowska 7 Z. Willich, prawa oficyna i piętro

Dr. Feliks Skusiewicz

ul. Andrzeja 11. Choroby skórne i weneryczne godajny przyjęcie od 9—11 i od 5 do 7 pot p.p. Pabie 5—6

Kupuję biżuterję brylanty

złoto, srebro, platyna i zegarki piące ceny najwyższe

Sienkiewicza nr. 20 m. 16, ostatnie wejście parter.

Dr. Dutkiewicz

Ordynator Szpitala Miejskiego dla chorób skórnych i wenerycznych. ul. Piotrkowska 50, o 9—11 i od 4—7 pot I 1920 r. W. U. Z. Łódź